

به نام خدا

نام و نام خانوادگی:

فارسی 1

پایه دهم

منطقه:

نام دبیرستان:

نوبت دوم

تاریخ:

مدت امتحان: 70 دقیقه

قلمرو زبانی (7 نمره)

1. معنی واژه های مشخص شده را بنویسید 1 نمره

الف. آب اجل که هست گلوگیر خاص و عام

ج. سپهد عنان ازدها را سپرد

ب. هر که در مسلخ گرمابه بود، برپای خاستند

د. خسرو ارتجالا انشایی می ساخت

2. در عبارات زیر ، چه قسمتی از جمله حذف شده است ؟ به چه قرینه ای؟ 1 نمره

الف. اول وقت بود و زنگ نقاشی ما.

ب. نیکو خو ، بهتر هزار بار از نیکو رو.

3. املا ی صحیح را از واژگان داخل کمانک انتخاب کنید 5/

الف. در (حضيض ، حضيض) هم می توان عزیز بود

ب. با سر بی مو چو پشت (تاس ، طاس) و طشت

4. در عبارات و ابیات زیر، نقش ضمیر پیوسته را بنویسید 5/

الف. هر آنکه جانب اهل وفا نگه دارد خداش در همه حال از بلا نگه دارد

ب. که جان یابدت زان خورش پرورش

5. نام پدید آورندگان آثار زیر را بنویسید 5/

الف. اخلاق محسنی :
ب. مائده های زمینی:

6. در کدام از ابیات زیر دو حرف اضافه با یک متمم به کار برده شده است؟ 5/

الف. نیامد به دامم به سان توگور ز چنگم رهایی نیابی ، مشو

ب. به رستم بر آنکه ببارید تیر تهمتن بدو گفت برخیره خیر

7. در جمله زیر ، منادا و نشانه ندا را بنویسید/5
یا خدا، امتحان فارسی راحت باشد.

8. با توجه به واژه "عطر" بر پایه تناسب ، (همبستگی) دواژه بنویسید/5

9. کدامیک از واژه ای زیر ، دو تلفظی نیست؟/5

الف. آسمان ب. یادگار ج. جبار د. روزگار

10. در عبارت زیر نوع "واو" را مشخص کنید/5

الف. زنگ نقاشی دلخواه و روان بود
ب. کارش نگار نقشه قالی بود و در آن دستی نازک داشت

11. در عبارات زیر، جمله هم پایه و مرکب را مشخص کنید (در صورت مرکب بودن ، جمله هسته و وابسته و وابسته ساز را مشخص کنید)1نمره

الف. دشمن برده ماشین است و تو ماشین را در خدمت ایمان کشیده ای
ب. اگر یک دست تو هدیه راه خدا شود، باز دست دیگر را تقدیم می کنی..

قلمرو ادبی (5 نمره)

12. در بیت زیر مجاز را بیابید و مفهوم آن را بنویسید/5

لیک چنان خیره و خاموش ماند کز همه شیرین سخنی ، گوش ماند

13. در کدامیک از ابیات زیر حسن تعلیل به کار رفته است/5

الف. بید مجنون در تمام عمر سربالا نکرد حاصل بی حاصلی نبود به جز شرمندگی
ب. قطره باران که درافتد به خاک زو بدمد بس گهر تابناک

14. در بیت " تهمتن چنین داد پاسخ که نام/ چه پرسى كزین پس نبینی تو كام" کدام آرایه یافت نمی شود/5

الف. جناس ب. مجاز ج. استعاره د. کنایه

15. قافیه بیت زیر دارای چه آرایه ای است/5

دید پر روغن دکان جامه چرب بر سرش زد ، گشت طوطی کل ز ضرب

16. مفهوم کنایه عبارات های زیر را بنویسید 1
الف. کمیتش لنگ بودن
ب. رخ نامور سوی توران کنی

17. مفهوم نمادین واژه مشخص شده را بنویسید 5/
ای سرور باران ها و فصل ها / تورا پرستو نامیدم

18. در بیت زیر مراعات نظیر را مشخص کنید 5/
ابرو باد و مه و خورشید و فلک در کارند تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری

شعر حفظ

19. ابیات زیر را کامل کنید 1 نمره
الف. از این خطه نغز پدارم پاک
دلیران و مردان ایران زمین

.....
.....

قلمرو فکری (8 نمره)

20. معنی و مفهوم ابیات و عبارات زیر را بنویسید
الف. شوخ از خود باز کنیم 5/.

ب. دلا معاش چنان کن که گر بلغزد پای فرشته ات به دو دست دعا نگه دارد 1

ج. چو رهام گشت از کشانی ستوه بیبجید زو روی و شد سوی کوه 1

د. به پیش سپاه اندر آمد چو گرد چو رعد خروشان یکی ویله کرد 1

ه. در چشم به هم زدنی پشت اورا به خاک رسانید 5/

21. در سروده " ای سرزمینی کز خاکت / خوشه های گندم می روید / و پیامبران برمی خیزند "

الف. کدام سرزمین مورد نظر است؟ 5/

ب. مقصود شاعر از " خوشه های گندم " چیست؟ 5/

22. با توجه به بیت " جمله عالم زین سبب گمراه شد / کم کسی ز ابدال حق آگاه شد " مقصود از " ابدال " چه کسانی است؟ 5/

23. در مصراع " بادی که در زمانه بسی شمع ها بکشت " مقصود از " باد " چیست؟ 5/

24. بیت "تانگردی آشنا ، زین پرده رمزی نشنوی / گوش نامحرم نباشد جای پیغام سروش" با کدام بیت از تباط مفهومی دارد؟/5

الف. گرت هواست که معشوق نگسلد پیمان نکه دار سررشته تا نکه دارد
ب. حدیث دوست نگویم مگر به حضرت دوست که آشنا سخن آشنا نکه دارد

25. در بیت "جزاز جام توحید هرگز ننوشم / زنی گر به تیغ ستم گردن من" بر چه مفهومی تاکید شده است/5

26. مفهوم عبارت "گندم نمای جو فروش" را بنویسید/5

27. با توجه به بیت "مپندار این شعله افسرده گردد/ که بعداز من افروزد از مدفن من" منظور از "شعله" چیست؟/5

پیروز باشید

مای دارس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

ردیف	پاسخ نامه
۱	الف) اجل: مرگ ب) مسلخ: رخت کن حمام، کشتارگاه ج) عنان: افسار، دهانه د) ارتجالاً: بی درنگ، بدون اندیشه سخن گفتن یا شعر سرودن
۲	الف) فعل «بود» به قرینه لفظی حذف شده است. ب) فعل «است» به قرینه معنوی حذف شده است.
۳	الف) حضيض ب) طاس
۴	الف) «ش» مفعول ب) «ت» مضاف الیه
۵	الف) اخلاق محسنی از حسین واعظ کاشفی / ب) مائده‌های زمینی از آندره ژید
۶	بیت «ب» دو حرف اضافه برای یک واژه آمده است: به رستم <u>بر</u>
۷	«یا» نشانه ندا / «خدا» منادا
۸	عطر، خوشبویی،
۹	الف) آسمان / آسمان - ب) یادگار / یادگار - د) روزگار / روزگار
۱۰	الف) «و» چون «دلخواه» و «روان» را به هم ارتباط داده است. «واو» عطف است. ب) «و» ربط است چون دو جمله را به هم ارتباط داده است.
۱۱	الف) چون «و» در بین دو جمله آمده، واو ربط (پیوند هم پایه ساز) است و جمله ساده ساخته است. ب) «اگر» حرف ربط وابسته ساز است و جمله مرکب ساخته است.
۱۲	گوش مجاز از همه وجود است.
۱۳	بیت «الف» حسن تعلیل دارد.
۱۴	الف) نام و کام: جناس / ب) کام مجاز از آرزو / د) کنایه: کام ندیدن: به آرزو نرسیدن استعاره ندارد.
۱۵	چرب و ضرب واژه‌های قافیه هستند که آرایه جناس دارند.
۱۶	الف) کنایه از ناتوان بودن / ب) کنایه از به سوی توران باز گردی
۱۷	فصل‌ها نماد همه دوران‌هاست.
۱۸	«ابر، باد، مه، خورشید، فلک» مراعات نظیر دارند.
۱۹	شعر حفظی الف) از این خطه نغز پدram پاک / وزین خاک جان پرور تابناک ب) دلیران و مردان ایران زمین / هژیران جنگ‌آور روز کین

معنی و مفهوم	
الف) چرک و آلودگی خود را بشوییم. ب) ای دل، طوری زندگی کن که اگر خطری برایت پیش آمد، فرشتگان با دعا به درگاه خداوند، تو را از گزند حوادث حفظ کنند. ج) وقتی که رهام در برابر اشکبوس کشانی احساس ناتوانی کرد روی گرداند و به سمت کوه فرار کرد. د) گردآفرید به سرعت به پیشاپیش سپاه رسید و به مانند رعدی خروشان، فریادی بلند سرداد. هـ) در زمانی کوتاه او را شکست داد.	۲۰
الف) منظور سرزمین لبنان است. ب) منظور برکت و نعمت‌های فراوان این سرزمین است.	۲۱
ابدال: مردان حق و مردان کاملی که به تعالی و تکامل رسیدند.	۲۲
منظور از «باد»، حوادث و مشکلاتی که سبب مرگ شدند.	۲۳
بیت صورت سؤال با بیت «ب» ارتباط مفهومی دارد هر دو بیت به راز داری و محرم بودن اشاره می‌کنند.	۲۴
مفهوم تأکید بر یگانه پرستی می‌کند.	۲۵
منظور متظاهر و ریاکار بودن است.	۲۶
منظور از «شعله»، عشق به وطن است.	۲۷
نویسنده پاسخ: الهام محمدی	

مای درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir